

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, 2010. április 22. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Veszprém Megyei Bíróság 2009. március 4. napján kihirdetett 1.B.112/2009/4. számú ítéletét az alábbiak szerint **változtatja meg:**

A vádlottat az ellene testi sértés büntette (Btk. 170. § (1) bekezdés, (6) bekezdés I. fordulat) vádja alól felmenti.

A felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A Veszprém Megyei Bíróság a 2009. március 4. napján kihirdetett 1.B.112/2009/4. számú ítéletében vádlottat életveszélyt okozó testi sértés büntetében mondta ki bűnösnek. Ezért őt 1 év 6 hónap börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen a vádlott és védője felmentésért jelentett be fellebbezést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség a BF.117/2009/1-I. számú átiratában az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

Álláspontja szerint a megyei bíróság az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges bizonyítást szabályszerűen lefolytatta, és a beszerzett bizonyítékok alapján megalapozott tényállást állapított meg. Ebből okszerű következtetést vont le vádlott büntetőjogi felelősségére, cselekményét helyesen minősítette. A fellebbviteli főügyészség helytállónak találta, hogy a megyei bíróság vizsgálta a jogos védelem kérdését, melyet azonban helyes indokok alapján elvetett. Hivatkozott a fellebbviteli főügyészség e körben a vonatkozó irányelvben kifejtettakra, mely szerint a vádlottat kitérés kötelezettség terhelte, javára így

büntethetőséget kizáró ok nem állapítható meg. Megítélése szerint a vádlottal szemben kiszabott büntetés törvényes és arányos.

Az ítéletábra előtt tartott nyilvános ülésen az érdekeltek megjelentek, a vádlott és védője fellebbezésüket fenntartották.

A vádlott védője hivatkozott arra, hogy az időközbeni jogszabályváltozásra figyelemmel - a Btk. 2. §- a alapján - a vádlottra kedvezőbb azon szabályt kell alkalmazni az ügy elbírálása során, mely szerint jogos védelmi helyzetben a megtámadott nem köteles kitérni a jogtalan támadás elől. Erre figyelemmel a megyei bíróság által megállapított helyes tényállás alapján a vádlott felmentését indítványozta.

A vádlott előadta, hogy a sértettel szemben a Veszprém Megyei Bíróság előtt büntetőeljárás volt folyamatban, melynek során a megyei bíróság garázdaság vétsége miatt a sértett büntetőjogi felelősségét megállapította. Álláspontja szerint a sértettet elmarasztaló ítélet miatt is megállapítható, hogy jogos védelmi helyzetben cselekedett. Kiemelte továbbá, hogy a sértett nagyon ittas volt, azért esett el.

A fellebbviteli főügyészség képviselője az indítványban foglaltakat az alábbiak szerint fenntartva kifejtette, hogy az ügy elbírálása során - a jogszabályváltozásra figyelemmel - a vádlottra kedvezőbb azon szabályt kell alkalmazni, mely szerint őt nem terhelte kitérés kötelezettség az ittas állapotban lévő sértett támadása elől.

A főügyészség álláspontja szerint ugyan a vádlottat jogtalan támadás érte, azonban ez nem a vádlott testi épsége, hanem a személye ellen irányult. A sértett részéről a vádlottat korábban is többször szóbeli inzultus érte, de tettelegességre egyik alkalommal sem került sor. A vádbeli esetkor sem tett a sértett olyan kijelentéseket, hogy testi sérülést akar okozni a vádlottnak, nem támasztható alá tehát az, hogy a vádlott a testi épségét érezte volna veszélyben.

Rámutatott a főügyészség arra is, hogy a védő által korábban hivatkozott 2002. évi 213. számú jogeset más tényálláson alapult, a jelen ügyben a vádlottat nem érte testi épség elleni támadás.

Mindezek alapján a fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a vádlott jogos védelmi helyzetben volt ugyan, azonban a támadás elhárításának nem a megfelelő módját választotta, az arányosság követelményét megsértette, emiatt büntetőjogi felelőssége megállapítható. Vele szemben - az enyhítő körülmények túlsúlyára figyelemmel akár az enyhítő szakasz teljes kimerítésével - büntetést kell kiszabni.

A védelmi fellebbezés alapos.

Az ítéletábra az első fokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírálta. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartva, kellő alaposággal folytatta le a bizonyítási eljárást, beszerezve a szükséges bizonyítékokat.

A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján felderített tényállás megalapozott, kiegészítésére, helyesbítésére nincsen szükség, így az a Be. 351.§ (1) bekezdésére figyelemmel a másodfokú felülbírálatnak is alapját képezte.

A megállapított tényállás nyomán az elsőfokú bíróság helytállóan vizsgálta, hogy a vádlott javára fennáll-e a Btk. 22. § f.) pontja szerinti büntethetőséget kizáró ok, tévedett azonban akkor, amikor a jogos védelmi helyzetet nem találta megállapíthatónak.

Annak vizsgálata során, hogy a büntetőjogi felelősségre vonás akadályát képező jogos védelmi helyzet az adott ügyben fennáll-e, az ítéletábra az alábbiakat állapította meg.

Nem kétséges, hogy a vádlottat jogtalan támadás érte a sértett részéről. A támadóan fellépő ittas sértettel szembeni kitérés kötelezettség körében az ítéletábra figyelemmel volt a jogos védelmi helyzetben lévő védekezési jogának a legújabb ítélezési gyakorlatban megjelenő értelmezésére és - a Btk. 2. § alkalmazásával - az első- és a másodfokú eljárás között eltelt időben történt jogszabályváltozásra.

A bírói gyakorlat a legutóbbi időkben - a Legfelsőbb Bíróság 15. számú irányelvében is kivételesnek minősített - közömbös elhárítási mód és a kitérés kötelezettség esetkörének már egyre szűkítőbb értelmezését adta. A jogalkalmazásban megfigyelhető tendenciát követve a jogalkotó a Büntető törvénykönyv módosításáról szóló 2009. évi LXXX. törvény 4. §-ának (3) bekezdésével kifejezetten kimondta, hogy a megtámadott nem köteles kitérni a jogtalan támadás elől (Btk. 29. § (3) bekezdés). Ezen rendelkezés értelmében a jogtalan támadás kockázatát teljes egészében a támadó viseli.

Figyelemmel arra, hogy a büntető törvény időközben a vádlottra nézve kedvezően változott, ezért a jelen ügy elbírálásakor a Btk. 2. §-a alkalmazásával az új büntető törvényt kellett visszamenőleges hatállyal alkalmazni. Ennek alapján megállapítható, hogy a vádlottat az ittas sértett részéről őt ért jogtalan támadás során nem terhelte kitérés kötelezettség.

Annak megítélése során, hogy a vádlott a jogtalan támadás elhárításának szükséges mértékét túllépte-e, az ítéletábra az alábbiakra volt figyelemmel.

Az irányadó tényállás szerint a vádlottat a sértett részéről korábban is többször érték provokáló kijelentések. A sértett szóbeli kötekedéseire a vádlott minden alkalommal kitéréssel válaszolt akként, hogy a sértett szidalmait figyelmen kívül hagyta. A vádbeli esetkor azonban a sértett az addigi mértéken túllépve, tettelesen támadott a vádlottra. A jogtalan támadás lezajlását, irányát és módját alaposabb elemzésnek alávetve megállapítható, hogy az - a fellebbviteli főügyészség álláspontjától eltérően - a vádlott testi épsége ellen irányult. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás alapján kiemelendő e körben, hogy a vádlott felé induló, kiabáló sértettet az élettársa sikertelenül próbálta lefogni, ő továbbra is kiabálva a vádlott irányába haladt, majd vele szemben állva bal kezével, mellmagasságban megfogta a kabátját, és maga felé rántotta. A vádlott egy magas bárszéken ült, ezért a ruhájának megrántása azzal a következménnyel is járhatott volna, hogy egyensúlyát veszítve a székekkel együtt elesik, vagy arról leesik. Ezt megakadályozandó ugrott le a vádlott a székről. A sértett fenyegető hangon a vádlott testének megérintésével, a vádlott egyensúlyvesztésének, a bárszékekkel együtt való felborulásának - általa is felismerhető -

bekövetkezésének lehetőségével számolva a vádlott testi épségét sértve, veszélyeztetve támadott.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a vádlott elhárító cselekménye a jogtalan támadás kiküszöbölése érdekében szükséges volt. Amikor a sértett a provokációt nem hagyta abba, sőt, az a vádlott testi épségét sértő, veszélyeztető tettelegességig fokozódott, nem volt számára más lehetőség, mint a sértett testi épsége ellen irányuló védekezés. Az a mód (kis-közepes erejű pofon) pedig, amellyel a vádlott az ő testi épsége ellen irányuló támadást elhárította, az arányosság követelményének is megfelelt.

A kifejtettekre figyelemmel a vádlott jogos védelmi helyzet fennállása folytán nem büntethető, vele szemben büntethetőséget kizáró ok áll fenn, ezért az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, és őt az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt ellene emelt vád alól a Be. 331. § (1) bekezdése alapján felmentette.

A bűnügyi költség állam általi viselésére vonatkozó rendelkezés a Be. 339. § (1) bekezdésén, míg a fellebbezés joga a Be. 386.§ (1) bekezdés c/ pontján alapul.

G y ő r, 2010. április 22. napján

Dr. Nagy Zoltán sk.	Dr. Zólyomi Csilla sk.	Dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

A kiadmány hitelül:

Kiadó: